КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУ
ТАЛАС РАЙОНУ
АРАЛ АЙЫЛДЫК АЙМАК
АРАЛ АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ

КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТЬ
ТАЛАССКИЙ РАЙОН
АРАЛЬСКИЙ АЙЫЛЬНЫЙ АЙМАК
АРАЛЬСКИЙ АЙЫЛНЫЙ КЕНЕШ

Депутаттардын Арал айылдык Кеңешинин VIII-чакырылышынын кезектеги XV-сессиясынын ТОКТОМУ № 173

3-февраль **2023-жыл** **Арал айылы**

Арал айыл өкмөтүнүн алдындагы коомдук алдын алуу борборунун (КААБ) Уставын бекитүү жөнүндө

Арал айыл өкмөтүнүн алдындагы коомдук алдын алуу борборунун Уставынын долбоорун иштеп чыгуу жана талкуулоо боюнча Арал айыл өкмөтүнүн башчысы Көчөрбаев Айбектин маалыматын угуп жана талкуулап чыгып, Арал айылдык Кеңешинин VIII-чакырылышынын кезектеги XV-сессиясы **токтом кылат**

1. Арал айыл өкмөтүнүн алдындагы коомдук алдын алуу борборунун (КААБ) Уставы бекитилсин (тиркеме тиркелет).

2. Ушул токтом тиркемеси менен жалпыга маалымдоо каражаттарына жарыяланган соң, Талас областтык юстиция башкармалыгына ченемдик укуктук актылардын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн көчүрмөсү жөнөтүлсүн.

3. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө Аксакалдапр Сотунун катчысы Н.Жекшеналиевага милдеттендирилсин.

Төрага **А.Кыдыров**

Арал айылдык Кенешинин 2023-жылдын
3-февралында VIII-чакырылышынын XV-сессиясынын
№ 173 токтомунун менен бекитилген. А.Кыдыров

Арал айыл өкмөтүнүн алдындагы коомдук алдын алуу борборунун уставы (КААБ)

1.Жалпы жоболор

1. Коомдук алдын алуу борбору мындан ары (КААБ)-жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары(ЖОБО) тарабынан көрсөтүлгөн административдик аймактык бирдиктердин жана алардын курамына кирген айрым калктуу конуштардын тиешелуу аймактарында укук бузуулардын алдын алууну уюштурууга жана жүргүзүүгү ЖӨӨБ менен жарандардын биргеликте катышуусу максатында тиешелүү администратавдик аймакта түзулүүчү комерциялык уюм эмес.
2. Уюмдун толук аталышы:
   –Арал айыл өкмөтүнүн «коомдук алдын алуу борбору» коомдук бирикме.
   - расмий тилде Общественное обеденение «Общественно-профилактический центр»(ОПЦ) Аральского айыл окмоту.
   Уюмдун кыскартылган аталышы:
   -Арал айыл өкмөтүнун «КААБ »КБ . «ОПЦ» ОО
3. Коомдук алдын алуу борбору өз ишин «Кыргыз Республиксынын Мыйзамына,Кыргыз республикасынын укук бузуулардын алдын алуу жөнүндө жана чөйрөсүндөгү башка ченемдик укуктук актыларына жана ошондой эле мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерге ушул уставка ылайык ишке ашырат.

4. КААБ юридикалык өз алдынча мамлекеттик жана расмий тилдерде өзүнүн аталышы жазылган мөрү менен штампы бар жак болуп саналат.

5. КААБ нун иши ыктыярдуулук,мыйзамдуулук,инсанды урматтоо.жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана калк менен өз ара аракеттенүү принциптеринде уюштурулат.

6. КААБнун юридикалык дареги: Арал айыл өкмөтү, Чыныке Бий көчөсү №1

7. КААБнын туруктуу иш алып баруучу органынын Кенешишин юридикалык дареги: Арал айыл өкмөтү , Чыныке Бий көчөсү №1.

2. КААБнун максаттары жана милдеттери

8. КААБнун максаты ЖООБнун жергиликтүү коомдоштуктун,жарандык коомдун,Арал айылында жашаган,менчигинин түрүнө карабастан уюмдардын жана мекемелердин күч аракеттерин мыйзам бузуулардын алдын алууга,аныктоого,бөгөт коюуга,аларды жасоого мүмкүндүк берүүчү жагдайларды жоюу.жарандардын тартибин жана коопсуздугун камсыз кылууга багытталган иш-чараларды жүргүзүүгө бириктирүү.

9. КААБнун милдеттери төмөнкүлөрдү камтыйт:

- Мыйзам бузуулардын алдын алууга багытталган алдын алуучу чараларды көрүү.
- укутук билимдерди пропагандалоо.
-мыйзам бузууларды жана коомго каршы аракеттерди алдын алуу,аларды жасоого мүмкундук берүүчү себептерди жана шарттарды аныктоо жана жоюу жолу менен жарандардын укуктарын,эркиндигин жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын мыйзамга каршы аракеттерден коргонууну камсыз кылуу.
- жашы жете электердин көзөмөлсүз калуусун алдын алуу боюнча иш-чараларга катышуу.
- мыйзам бузуулардын алдын алууга тиешелүү мыйзамдардын жана башка ченемдик укутук актылардын долбоорлорун талкулоого,тийиштүү сунуштарды даярдоого катышуу.

- Арал айыл өкмөтүнүн курамына кирүүчү айрым участоктордун,калктуу конуштардын аймактарында мыйзам бузуулардын абалына жана динамикасына мониторинг жүргүзүү.

9.Кылмыштуулуктун алдын алуу , коомдук тартипти сактоо,мыйзам бузуулардын абалын талдоонун негизинде иштелип чыккан алдын алуу иш-чараларынын планына ылайык ишке ашырат.

10. КААБнун ишинин артыкчылык багыттары болуп төмөнкүлөр белгиленет:

- жалпы алдын алууну (социалдык,экономикалык,саясий укуктук жана башка кылмыштуулукка каршы факторлорду активдүү пайдаланууга мыйзам бузууларга жол бербөө) камсыз кылуу.

3. КААБнын укуктары жана милдеттери:

12. КААБнун озүнө жүктөлгөн милдеттерди аткарууда төмөнкүлөргө укуктуу:

- ЖООБ органдарында жана мамлекеттик бийлик органдарында өз укугун,КААБнун мүчөлөрүнүн мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоо жана билдирүүгө:

- КААБнун иши жөнүндө маалыматтарды жайылтууга:

- уставтын максаттарын ишке ашырууга тиешелүүү маселелер боюнча демилге көтөрүүгө жана мамлекеттик,ЖООБ бийлик органдарына сунуштарды киргизүүгө:

- мамлекеттик жана коомдук ұюмдар менен келишимдик мамилелерди түзүүгө,КААБнун ишинин максаттарына шайкеш келген,Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген башка иш-аракеттерди жасоого:

- Арал айылында жайгашкан ишкана мекемелердин жана комерциялык түзүмдөрдүн жетекчилери менен укуктук тартипти чыңдоо маселелери боюнча кызматташууга:

- ЖОБОнын жыйындарында,конференцияларда жана семинарларда КААБнун компетенциясына кирген маселелер боюнча катышууга:

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте ассоциацияларды жана бирикмелерди түзүүгө ички жана чет өлкөдөн инвестицияларды гранттарды жана башка трансферттерди тартууда укук бузуулардын алдын алуу маселелери боюнча программалардын ар түрдүү долбоорлорун иштеп чыгууга:

13. КААБ төмөнкүлөргө милдеттүү:

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын,өз ишинин чөйрөсүнө тиешеси бар эл аралык принциптерин жана ченемдерин жана ушул уставда каралган ченемдерди сактоого:

- дайыма, жылына бирден кем эмес жолу жергиликтүү коомдоштуктун, жергиликтүү кеңештин жана тиешелүү деңгээлдеги укук коргоо органдарынын координациялык кеңешмесинин алдында мыйзам бузуулардын алдын алуу боюнча өз иши жөнүндө отчет берүүгө;

- мыйзам бузуу фактылары жөнүндө ички иштер органдарына (мындан ары - ИИО) маалымдоого, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык чараларды көрүүгө;

- коомдук бирикмелерди каттаган органдын суроо-талабы боюнча КАБдын жетектөөчү органдарынын жана кызмат адамдарынын чечимдери менен документтерди берүүгө;

- жарым жылдыктын жана жылдын жыйынтыгы боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына өзүнүн иши жөнүндө дайыма маалымат берүүгө;

- тиешелүү мамлекеттик органдарга ченемдик укуктук актыларда белгиленген мөөнөттө жана тартипте тийиштүү маалыматтарды жана отчетторду өз убагында берүүгө;

- жалпыга маалымдоо каражаттары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын сайты аркылуу коомчулукка КАБдын иши жөнүндө мезгил мезгили менен маалымдап турууга;

- КАБдын кадыр-баркы жана имиджи жөнүндө кам көрүүгө, анын идеяларын пропагандалоого.

4. КАБдын мүчөлөрүнүн укуктары жана милдеттери

14. КАБга мүчөлүк ыктыярдуу негизде, жеке жана (же) жамааттык тартипте, жеке жана (же) жамааттык кайрылуунун негизинде ишке ашырылат.

15. Ошол шаарда, айылдык аймакта туруктуу жашаган же иштеген, 18 жашка толгон, иш-аракетке жөндөмдүү Кыргыз Республикасынын жарандары, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын башчылары, ИИОнун кызматкерлери, ИИОнун жана эмгектин ардагерлери, аксакалдар сотторунун, аялдар жана жаштар кеңешинин, комерциялык эмес уюмдардын өкүлдөрү, ошондой эле ишканалардын, окуу жайлардын жетекчилери, айылдык, шаардык кеңештердин депутаттары, кварталдык, турак-жай комитеттеринин, кондоминиумдардын төрагалары жана өзүнүн моралдык-иштиктүү сапаттары боюнча коомдук тартипти коргоо милдеттерин ийгиликтүү аткарууга жөндөмдүү жарандар КАБдын мүчөлөрү боло алышат.

16. КАБдын мүчөлөрү өз милдеттерин аткарууда мамлекеттин коргоосунда болушат. Алардын кол тийбестиги, ар-намысы жана кадыр-баркы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте корголот.

17. КАБдын мүчөлөрү бирдей укукка ээ болушат жана бирдей милдеттерди аткарышат.

18. КАБдын мүчөлөрү төмөнкүлөргө укуктуу:

- жалпы чогулуштарга катышууга;
- КАБдын жетектөөчү жана контролдоочу-ревизиялык органдарына шайлоого жана шайланууга;
- КАБга анын иши менен байланышкан маселелер боюнча сунуштарды киргизүүгө;
- КАБдын пландалган иш-чаралары жөнүндө маалымат алууга;
- КАБ тарабынан өткөрүлүүчү иш-чараларга катышууга.

19. КАБдын мүчөсү төмөнкүлөргө милдеттүү:

- КАБдын Уставын сактоого;
- КАБдын ишине катышууга;
- КАБдын жетектөөчү органдарынын чечимдерин аткарууга;
- КАБ тарабынан өткөрүлүүчү иш-чараларга, жалпы чогулуштарга катышууга.

20. КАБга мүчөлүк төмөнкү учурларда токтотулат:

- жеке арызынын негизинде;
- КАБдын жетектөөчү органынын чечиминин негизинде КАБдын мүчөлүгүнөн чыгаруу;
- КАБдын мүчөсү каза болгондо;
- КАБдын мүчөсү ден-соолугунун абалы боюнча өз милдеттерин аткарууга жөндөмсүз болгондо;
- КАБдын мүчөсү ишке жөндөмсүз деп таанылган учурда;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка учурларда.

21. КАБдан чыгаруу төмөнкү учурларда жүргүзүлөт:

- ушул Уставдын талаптарын бузганда;
- жарандын ар-намысына жана кадыр-баркына шек келтирүүчү жоосундарды жасаганда;
- КАБдын ишине үч жолудан ашык катышуудан баш тартканда.

5. КАБдын жетектөөчү органдары жана алар тарабынан каралуучу маселелер

22. КАБдын жогорку органы болуп жалпы чогулуш эсептелет.

23. Жалпы чогулуш эгерде, чечим кабыл алууга анын мүчөлөрүнүн үчтөн биринен кем эмеси, ал эми коомдук бирикменин 100дөн ашуун мүчөсү болгон учурда - 25 мүчөсүнөн кем эмеси катышса кворумга ээ болот.

24. Жалпы чогулуштун өзгөчө компетенциясын төмөнкү маселелер түзөт:

- Уставга өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү;
- КАБдын ишинин артыкчылыктуу багыттарын аныктоо, анын мүлкүн пайдалануу тартиби;
- коомдук бирикменин мүчөлөрүн кабыл алуу же андан чыгаруу (эгерде уставда башкача белгиленбесе);
- башкаруу органдарын түзүү тартиби;
- иши жөнүндө жылдык отчетту жана жылдык балансты бекитүү;
- башка юридикалык жактардын ишине катышуу;
- кайра уюштуруу жана жоюу;
- башка маселелер.

25. КАБ жалпы чогулуштун жыйындарын өткөрүү жана мүчөлөрдү кат жүзүндө сурамжылоо менен чечим чыгарышы мүмкүн.

26. КАБдын жалпы чогулушу зарылдыкка жараша, бирок жылына бирден кем эмес жолу чогулат.

27. КАБдын туруктуу иш алып баруучу органы болуп КАБдын Кеңеши (мындан ары - Кеңеш) саналат, ал КАБдын жалпы чогулушуна жана ЖӨБОго отчет берип турат.

28. Кеңештин курамы ЖӨБдүн аткаруучу органынын сунушу боюнча жергиликтүү кеңештин чечими менен 2 жылдык мөөнөткө бекитилет.

29. Кеңештин курамына уюмдардын, мекемелердин, окуу жайларынын жетекчилери, жергиликтүү кеңештердин депутаттары, ЖӨБдүн аткаруучу органынын жооптуу кызматкерлери, кондоминиумдардын, балдар иштери боюнча комиссиялардын өкүлдөрү, ИИОнун жана башка укук коргоо органдарынын, коомдук бирикмелердин, жергиликтүү коомдоштуктун, КАБдын мүчөлөрү болуп саналган жарандык коомдун өкүлдөрү кире алышат.

30. Кеңештин чечими Кеңештин мүчөлөрүнүн жалпы санынын көпчүлүк добушу менен кабыл алынат.

31. Кеңештин компетенциясына төмөнкүлөр кирет:

- төраганы, анын орун басарын жана жооптуу катчыны шайлоо;
- мыйзам бузуулардын алдын алуу боюнча иштердин программаларын бекитүү жана ишке ашыруу;
- Кеңештин пландарын жана иш-чараларын бекитүү;
- ЖӨБОнун жана КАБдын жалпы чогулушунун чечими менен аныкталган милдеттерди ишке ашыруу;
- КАБдын мүчөлүгүнө кабыл алуу жана КАБдын мүчөлүгүнөн чыгаруу;
- мыйзам бузуулардын алдын алуу маселелерин жана башка социалдык көйгөйлөрдү чечүүдө активдүү катышкан жарандарды, коомчулукту сыйлоо жөнүндө өтүнүч каттарын киргизүү;
- Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары, ЖӨБОнун локалдык актылары менен киргизилген, ушул Уставга каршы келбеген башка маселелер.

32. Кеңеш коомдук башталышта иш алып барат. Кеңешке Кеңештин төрагасы, ал эми ал жок учурда Кеңештин төрагасынын орун басары жетекчилик кылат.

33. КАБдын Кеңешинин төрагасынын компетенциясына төмөнкү маселелер кирет:

- КАБдын жалпы чогулушунун чечимдеринин аткарылышын контролдоону уюштуруу;
- баардык мамлекеттик, жеке, коомдук уюмдарда жана бирикмелерде КАБдын атынан ишеним катсыз чыгуу;
- келишимдерди, макулдашууларды түзүү жана аларды бузуу;
- банктарда эсептерди ачуу жана КАБдын каражаттарын тескөө;

- КАБдын жалпы чогулушунун, Кеңештин өзгөчө компетенциясына кирбеген башка ыйгарым укуктар.

34. Кеңештин ишин уюштуруучулук камсыздоону Кеңештин жооптуу катчысы ишке ашырат.

35. Кеңештин чечими менен анын ишинин артыкчылыктуу багыттары боюнча Кеңештин жыйындарына материалдарды жана сунуштарды даярдоо, башка маселелерди чечүү үчүн туруктуу жана убактылуу жумушчу топтор жана секциялар түзүлүшү мүмкүн, алардын иштерине Кеңештин мүчөлөрү жетекчилик кылышат.

36. Кеңештин жыйыны кварталда бирден кем эмес жолу өткөрүлөт. Зарыл болгон учурда Кеңештин кезексиз жыйындары өткөрүлүшү мүмкүн.

37. Кеңештин жыйынын Кеңештин төрагасы, ал эми ал жок учурда Кеңештин төрагасынын орун басары алып барат.

38. Кеңештин жыйыны эгерде, ага Кеңештин мүчөлөрүнүн жарымынан кем эмеси катышса укуктуу деп саналат.

39. Кеңештин чечими жыйынга катышкан Кеңештин мүчөлөрүнүн көпчүлүк добушу менен кабыл алынат жана протокол менен тариздделет, ага Кеңештин төрагасы же болбосо жыйынга төрагалык кылган адам кол коёт .

40. Кеңештин чечими сунуштама мүнөзүнө ээ. Кеңештин кабыл алынган чечимдери, сунуштары, сунуштамалары жөнүндө маалыматтар жалпыга маалымдоо каражаттары, коммунактивдүү байланыш аркылуу бийлик органдарына, коомчулукка жеткирилет.

6. КАБды кайра уюштуруу жана жоюу, ошондой эле анын Уставына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тартиби

41. КАБды кайра уюштуруу жана жоюу, ошондой эле анын Уставына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү КАБдын жалпы чогулушунун чечими же болбосо Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган негиздер боюнча жана тартипте соттун чечими менен ишке ашырылат.

42. КАБды кайра уюштуруу жана жоюу, ошондой эле анын Уставына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө чечим жалпы чогулушка катышкан КАБдын мүчөлөрүнүн 2/3төн кем эмес добушу менен кабыл алынат.

43. КАБдын Уставындагы баардык өзгөртүүлөр жана толуктоолор мыйзамда белгиленген тартипте мамлекеттик каттоого тийиш жана ошол катталган учурдан тартып юридикалык күчкө ээ болот.

44. Юридикалык жактардын бирдиктүү мамлекеттик реестрине тиешелүү жазуулар киргизилген учурдан тартып КАБ өз ишин токтотту деп саналат.

7. Мыйзамдарды бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

45. Мыйзамдарды бузган учурда КАБ жана анын мүчөлөрү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчилик тартышат.

8. Ревизиялык-контролдоочу органы

46. КАБдын финансылык жана чарбалык ишин КАБдын жалпы чогулушу менен 2 жылдык мөөнөткө шайлануучу Ревизиялык комиссия (Ревизор) контролдойт.

47. КАБдын жетектөөчү жана аткаруучу органдарында кандайдыр бир кызмат ордун ээлеген адамдар Ревизиялык комиссиянын (Ревизор) мүчөсү боло алышпайт.

48. Ревизиялык комиссия (Ревизор) жалпы чогулушка отчет берет.

49. КАБдын баардык кызмат адамдары Ревизиялык комиссиянын (Ревизор) өз функцияларын аткаруусуна көмөк көрсөтүүгө милдеттүү.

9. КАБдын финансылык, чарбалык иши жана мүлкү

50. КАБдын иши төмөнкү булактардан каржыланат:

- жергиликтүү башкаруу органдары менен макулдашуу боюнча жергиликтүү бюджеттен;

- юридикалык жана жеке жактардын ыктыярдуу төгүмдөрүнөн;

- гранттар жана башка бекер жана кайтарымсыз жардамдардан;

- кандай формада болбосун кайтарылуучу жана төлөнүүчү карыз алууларды тартуудан тышкары, Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен тыюу салынбаган башка булактардан.

51. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары коомдук тартипти коргоого, анын ичинде мыйзам бузуулардын алдын алууга көмөк көрсөтүүнүн айрым маселелерин аткарууну, ошол эле учурда берилүүчү ыйгарым укуктарды финансылык камсыздоо каражаттарын же булактарын аныктоо жана өткөрүп берүү менен КААБга өткөрүп берүүгө укуктуу.

52. Мыйзам бузуулардын алдын алуу маселелери боюнча ыйгарым укуктарды өткөрүп берүү, аларды финансылык камсыздоону аныктоо жөнүндө чечим тиешелүү жергиликтүү кеңеш менен макулдашуу боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу органы тарабынан кабыл алынат.

53. Менчигинин түрүнө карабастан ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын жетекчилери өздөрүнүн ыйгарым укуктарынын чегинде КАБды материалдык жана моралдык колдоо чараларын көрө алышат.

54. КАБга берилген материалдык жана материалдык эмес активдер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте КАБдын ыкчам башкаруусуна өткөрүлүп берилүүгө тийиш.

Арал айылдык кенешинин 2022-ж 29-декабрында VIII-чакырылышынын -сессиясында № токтомуну менен бекитилген «Коомдук алдын алуу борборунун»(КААБ) типтүү уставынын негизинде түзүлгөн Коомдук алдын алуу борборунун курамы

- Көчөрбаев А.Т.-Арал айыл өкмөтүнүн башчысы;
- Жекшеналиева Н.К. –Арал айыл өкмөтүнүн аскердик эсепке алуу столунун инспектору; Аксакалдар сотунун катчысы
- Советбекова Г.Н.-Арал айыл өкмөтүнүн адиси, Жаштар Кеңешинин өкүлү;
- Арстанбеков Ш.А.-Аксакалдар сотунун мүчөсү
- Малаев Э.Р.- Аксакалдар сотунун төрагасы
- Жаналиева Г.С- Аялдар Кеңешинин төрайымы;
- Темиралиева М.Э.-Айылдык Кеңештин депутаты;
- Жолдошева К.Ж.- М.Сейталиев атындагы орто мектебинин жетекчиси;
- Камчыбекова Ж.Т.-К.Нанаев атындагы Арал орто мектебинин жетекчиси;
- Шабданова А.Р.-Ден-соолук комитетинин мүчөсү;
- Марат уулу Куштарбек- Арал айыл өкмөтүнүн милиция аймактык ыйгарым укуктуу өкүлү